

Hassia quæ hæc nostro ævo Landtgraviatus titulo claret, ab occasu contingit Rhenum, & ab ortu Thuringiam atque Saxoniam, versus Aquilonem verò confinis est terræ Brunsvicensium, & pro parte VVestphaliæ. Vnde verò Hassia sic denominetur, certa ratio non habetur. sunt qui fingunt montem Hassionem, à quo nomen acceperit. Alijs verò placet Hesses seu Hassios ex Chattis, qui hanc regionem habitasse commemorantur, & in smutato, prognatos, id quod superioris Germaniæ dialecto admodum familiare est (tenues nimirum aspirare, & literam sibilare) cuiuscunque etiam seu linguæ seu dialecti primitiua fuerint vocabula, vt ex Taberna Zabern/ex Belgico water Wasser / gruten grüssen / meten messen / ic. ex by auff / maken machen / Aken Aken (proprie enim Aken quali aquen ab aqua dicitur, sicut etiam Rubeac Rubeach) Ruffach) Vnde adhuc est loci nomen Catten Elenbogen/gentis illius cõtestans vetustatem. Subortus est autem Landtgraviatus Hassiæ ex Landtgraviatu Thuringiæ, creuitque membrum super caput. Fuit enim Hassia olim tantum comitatus, subiectus dominio Thuringiæ, id quod probat liber Troneamentorum, in quo scribitur quòd anno Christi 1042. Ludouicus comes Hassiæ fuerit Hallis in iudo militari ibi celebrato, sed factus deinde Landtgravius, ascendit filia supra matrem. Habent & in hunc vsq; diem similia insignia, nisi quòd rubei tramites sunt transpositi. Notabis etiam, intra Mœnum . VVestphaliam non tantum Hassiam contineri, sed & Rhingauiam, VVester valdiam, VVederaiam, comitatum Nassauensem, comitatũ Kunigsteinensem, Hanouensem, Eisenburgensem multaq; alia domina. Vrbes Hassiæ primariæ sunt Marpurgum seu Martispurgum & Cassilia seu Cassella Marpurgũ quidam sic dictũ volũt à Marte, alij aut à Marcomiro Francorũ rege denominatũ putant. Insignem in monte locatam arcem habet, quæ comitum prouinciæ istius sedes esse solet. Nec minus illustrem facit urbẽ Academia celebris, plurimorumq; doctissimorum virorũ in ea cœtus, & studiosorũ adolescentum turba haud exigua. In hac etiam clarissimi poetæ Eobani Hessi conduntur ossa. Præter cætera eaq; multa Landtgraviatus huius oppida, munitissimum censi potest Giessen, inter Fridburgum & Marpurgum sit. Producit regio ipsa colonis suis victum necessarium non quidem superfluum, sufficientem tamen. nutrit pecora, feraxq; est frumentis, non autem vini, nisi vbi contingit Rhenum, & iuxta ripam Lani fluuij Sylueltris vt plurimum est & montosa, ferarumq; , imprimis ceruorum magnã alit copiam, vnde & venationibus crebris terræ domini inuigilare solent. De regionis huius natura & conditione, atq; incolarum moribus extat carmen perbreue Helij Eobani natione Hessi, ex versibus gratulatorijs ob victoriam quandam Philippi Hassiæ Landtgrauij desumptum, quod hic subijcere non inconcinnum duximus. Poetæ autem verba hæc sunt:

Qualis Hyperboreum prospectans Thraca Booten
 Gradini domus ad Rhodopen, Hemung, niualem
 Circumfusa tacet, gelidis assuet a pruinis,
 Gignit in arma viros duratos frigore, quiq;
 Aut Hebrum, Nessumq;, bibunt, aut Strymonis vnda
 Talis & ipsa situ, talis regione locorum
 Et fluuijs, syluisq;, frequens, & montibus altis
 Hassia: natura similes creat alma locorum
 Ceu natos in bella viros, quibus omni in armis

Vita

Hessenlandt vorzeiten ein Graeffschafft, nun aber zu einer Landgraffschafft erhöhet ist. deren inwohner vorzeiten die Catti genennet worden. ist zum theil eben weiff aber bergisch. Sie ist allerdings zu auffenthaltung des lebens von roten fruchtbar. trägt aber keinen wein dan da sie an den Rhein stösset. Marburg und Cassel sind die fürnehmste stett darinnen deren die von wegen der Fürstlichen hoffhaltung adelich, reich wird. jene aber ihrer hohen schuld haben einen herrlichen namen und ruff bekombt. Gießen aber ist ein starke festung. Diese landtschafft gibt nach allem leblichen teutschen brauch gute fleisige hawen und vorwegen kriegsleut.

Ioanne Drunco auctore, Nach Quodo caelare, vord Joan Busen

Scala miliarum.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Vita placet: non vlla iuuat sine Marte, nec vllam
Esse putant vitam, qua non assueuerit armis.
Quod si tranquilla vertantur ad otia pacis,
Otia nulla terunt sine magno vana labore:
Aut duro patrios exercent vomere colles,
Aequatosq; solo campos rimantur aratri,
(Namq; & planities segetum sacunda patentes
Explicat innumerat, & plena messor colonos
Ditat, & ipsa sibi satius est) aut ardua hylas
Lustra petunt, canibusq; feras sectantur odoris,
Venatu genus assuetum, genus acce virorum;
Aut leges aut iura ferunt, aut oppida condunt
Fortia, non solum bello munimina, verum
Qua deceant in pace etiam, oblectentq; quietos.
Quid sacros memorem fontes? quid amena viretae?
Quid valles ipsis certantes frugiferacis
Vallibus aemonia? dulces quid vbiq; recessus
Musarum loca, confessu loca digna Dearum?
O patria gelidi fontes, o flumina nota,
O valles, o antra meum gratissima Musis, &c.

